

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1908. MÁRCIUS 24.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 70. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— „
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint.

A magántisztviselők szervezkedése.

Kassa, márc. 23.

Magyarország már huzamosabb idő tartó gazdasági depressiója, mely a székesfővárosban és a vidéken országszerte egyaránt, a megdöbbentő mérvben rohamosan emeli a drágaságot, csak természetszerűvé teszi azt az általános panaszt, amely a társadalom minden rétegéből felhangzik.

A tények alapos mérlegelése közben azonban, feltétlenül azon tapasztalatra jutunk, hogy a megélhetés fokozódó mizériáinak sulya leginkább a tisztviselőkre nehezedik.

Ezek dotációja nem áll arányban az irántuk támasztott követelményekkel, lakbéreik csupán a feltétlen ráfizetés kötelezettsége mellett fedezi a házbért s így megcsönkítva lévén a megélhetésre és egyéb életszükséglet beszerzésére szánt fizetés, a tisztviselők anyagi helyzetük kétségessé tétele: adósságcsinálás nélkül nem tudnak megélni, ami végeredményében az anyagi tönkhöz vezet.

Ez a szomorú kép a maga rideg valóságában, kisugárzója lett aztán annak az általános mozgalomnak, amely a fizetésrendezéseket, a tisztviselők anyagi helyzetének megjavítását célozza.

Az állami és törvényhatósági tisztviselőkre nézve, feltétlenül haszonnal járt az országos akció, mert a kormány és a törvényhatóságok egyaránt igyekeznek tisztviselőik helyzetének javítását elérni, hátramaradtak azonban minden támasz, minden remény nélkül — a *magántisztviselők*.

Mert míg az állami vagy törvényhatósági tisztviselők teljes bizalommal s igazolt reménnyel fordulnak felsőbbsegekhez, memorandumban előadott bajaikra orvoslást nyernek, a magántisztviselőknek nincs felsőbbsegük, amelytől segítséget várhatnak.

Teljesen és tökéletesen ki vannak szolgáltatva az egyes intézetek, vállalatok, hivatalok vezetőségei önkényének s bár nem mondjuk, hogy

nincsenek nagyobb vállalatok, amelyek kellő kulantériával gondoskodnak tisztviselők méltányos igényeinek kielégítéséről, nagy általánosságban a magántisztviselők helyzete bizvást siralmasnak nevezhető, ha némely főnök ezt az állapotot ideálisnak is tartja.

Elvégre a magántisztviselők épp oly adóalanyok, mint akár az állami vagy törvényhatósági tisztviselők, a megélhetési viszonyok az ő vállalkra is épp oly súlylyal nehezednek, mint a lakbérzúsora nehézségei s épen ezért mind égetőbbé válik a szükségessége annak, hogy a magántisztviselők saját vitális érdekeik védelmét, megélhetésük lehetőségét biztosítsák.

Köztudomású tény, hogy a tömörülésben rejlik az egészséges akcióképesség ereje s így minden nap kárbaveszett, amely a fenforgó viszonyok között elmulik anélkül, hogy a magántisztviselők érdekeik védelméről gondoskodnának.

Ebben a feltétlenül szükséges mozgalomban, mely már az egész országban szétterjesztette szálait, valami átkos negligenciától megkapatva, éppen Kassa nem vesz részt.

Pedig mondanunk sem kell, hogy tán nincs más város a vidéken, a melynek lakossága jobban küzdene a megélhetés nehézségeivel, ahol intenzívebben aknáznák ki a munkaerőt, mint éppen nálunk, ahol az illetékes faktorok a maguk kényelemszeretével olybá tüntetik fel a dolgot, mint ha Kassa volna az egyetlen város, a melyben a magántisztviselők helyzete oly fényes, hogy semmi szükségük nincs az országos akcióban való részvételre.

Ez a fonák állapot azonban nem tarthat soká s el is érkezett már a tizenkettedik órája annak, hogy Kassa város magántisztviselői is csatlakozzanak az általános akcióhoz.

A kassai zászlóbontás ideje elékezett s nincs már lehetőség arra, hogy azt bünhődés nélkül halogassuk!

Deutsch Jenő.

Az utolsó társadalmi zsur.

A Schalkház nagytermében tegnapdélután zajlott le a szezonzáró társadalmi zsur. Pompásan beváltak ezek a zsurok és így nem csodálható, hogy diszes és nagyszámu közönség gyűlt össze a bucsuzatóra.

A műsor *Haczegán* János javítóintézeti családfő tárogatójátékával vette kezdetét. Zongorán *Latskovsky* Aladár kísérte. Néhány szép magyar nótát játszott zongorán *Szentimrey* Hedvig urleány sok bensőséggel és magyaros hévvel. Végezetül az *Olchwary* Ernő, *Paksy* Jenő, *Forgách* Dezső és *Harsányi* Géza urakból álló kvartett szerzett igazi gyönyörűséget a közönségnek.

A műsor befeztével *Bartay* Oszkár a Gyermekvédő Liga kassai fiókja nevében köszönetet mondott a közönségnek. Konstatálta, hogy a két év előtt kezdeményezett zsurok fényesen beváltak és így a közönség mellett, hogy kellemes mulatságot szerzett önmagának, egyuttal a jótékonyaság oltárán is áldozott. Hiszi, hogy a közönség vele egy nézetben van, mikor azt kiáltja: *Viszontlátásra a jövő évben.*

A befejező beszéd után megejtették a sorsolást. A Göndör Gábor által adományozott lócsoportozatot a 449. sz. jeggyel *Thomka* Olga urleány, az Uhl Matild által adományozott pálmát pedig *Kis-Szilgyémy* Péter javítóintézeti családfősegéd nyerte el a 464. sz. jeggyel.

A sorsolás után teázás volt és a szokásos boszton sem maradt el. Ezzel a zsur véget ért.

Az ez idei nagysikerű zsurok befejezése alkalmából szívesen viszhangozzuk *Bartay* Oszkárnak azt a szavait, hogy viszontlátásra a jövő évben!

A Kazinczy-kör felolvasó estélya

Végére járunk a felolvasások szezonjának. A Kazinczy-kör, amely a felolvasások rendezésében hivatásához hiven előljárt és elismeréseméltó kifogástalansággal bonyolította le kétségtelenül szép programját, szombaton délután 6 órakor tartotta tizenhatodik és egyuttal utolsóelőtti felolvasó estélyét.

A városháza „nagyterme“ ezuttal is szüknek bizonyult a nagyszámu érdeklődő közönség befogadására. Jóval 6 óra előtt már zsufolásig megtelt a terem. A közönség javarésze természetesen most is hölgyekből állott, akik különösen megkedvelték ezeket a felolvasó-estélyeket.

A szombati estélyen két felolvasás, jobban mondva egy felolvasás és egy szabad-

Szenzációs tavaszi szövetujdonságok SCHÜTZ és Tsa

angol uri-szabó céghez

érkeztek Kassa, Kossuth Lajos-utca 2.

előadás hangzott el. Elsőnek *Barta Lajos* hírlapíró olvasta fel „Mátyás király lovagjai” című novelláját, amelyet, bár kevesebbet nyújtott a sokatigérő, hangzatos címnél, szívesen fogadott a közönség. Utána dr. *Alkalay Ödön*, a felsőkereskedelmi iskola tanára tartott szabad előadást „Ibsen nőalakjai”-ról. A szabad előadás először az irodalomnak és művészetnek az életre ható jelentőségéről szólt. *Wilde Oszkár* felfogása alapján, majd Ibsen egyes darabjainak, a *Nórának*, a *Kisérteteknek*, a *Vadkacsának*, a *Rosmersholm*nak tartalmi ismertetése után az e darabokban szereplő nők egyéniségét fejtegette és Ibsennek erre vonatkozó vezéreszméit boncolgatta. A szabad előadás megnyerte a közönség tetszését és megállapíthatjuk, hogy dr. *Alkalayban* a kereskedelmi iskola értékes tanerőt, városunk művelt társadalma pedig tartalmas egyéniséget nyert.

A szombati felolvasó estély lezajlása után ebben az időben már csak egy felolvasó estély marad hátra, azután pedig reméljük, hogy ez ideig gazdag felolvasó-évad bőséges tapasztalatit a *Kazinczy-kör* vezetősége értékesíteni fogja a jövőre nézve is.

Rémese az éhtifusról

Egy szó sem igaz belőle.

Kassán mindent szeretnek felfujni az emberek. Egy aprócska szunyogból rövid egy óra leforgása alatt elefántot csinálnak. Ezt bizonyítja a szombati eset is.

Szombaton ugyanis az az elkerülhetetlen hír került forgalomba, hogy egy munkás éhtifuszban betegedett meg. Az egész város tele volt izgatottsággal és alig néhány óra leforgása alatt mindenki tudta a riasztó hírt, mindenki csak arról beszélt és ezt adta tovább ismerőseinek.

A hír úgy keletkezett, hogy egy szerelő munkás, akit többekkel együtt *Pestről* szerződtettek a kassai vízvezetési és csatornázási vállalkozók és szerelőmesterek, a *Ferenc József-téri* laktanyaépületben hirtelenül rosszul lett. Ebből az ártatlan és mindennapi esetből kovácsolták azt a határozottan tendenciózus hírt, hogy a munkás kiütéses tifuszban betegedett meg.

Természetes, hogy a hír nagy riadalmat okozott, hiszen tudjuk, hogy a fővárosban milyen nyugtalanságot idéz elő már napok óta a kiütéses tifusz jelentkezése.

Utánajártunk a dolognak és megtudtuk, hogy egyáltalán nincsen ok semmi aggodalomra. *Éhtifusról* szó sincsen és nem is lehet. A szerelőmunkás mindössze *szájlobot* kapott és a kórházban jelentkezett, ahonnan a munkáspénztár egyik orvosához utasították.

Ebből a jelentéktelen eseményből származott az egész okatlan hiresztelés és alapítatlan riadalom. A hír forgalombahozója, aki határozott tendenciával járt el, nagyfokú lelkiismeretlenségéről tett tanúságot, amikor ilyen otromba hazugsággal ejtette félelembe a lakosságot. Mindenki meglehet arról győződve, hogy városunk egészségügye jó kezekbe van letéve és az illetékes körök bizonyára megtették volna minden intézkedést, ha tényleg ilyen veszedelmes eset adta volna elő magát.

Vasárnap a hajóhinta körül

Hintázni, hintázni édes . . .

Katonák és rendőrök harca.

A beállott tavaszt az Erzsébet-téren felállított hajóhinta jelzi. Esténként és minden vasárnap délután itt gyűlnek össze a bakák, furvézerek és huszárok, hogy találkozzanak szívük szakácsnéjával vagy szobalányával.

A vidám mulatozásból tegnap délután valóságos háboru keletkezett.

Működött a bajonet, a rendőrkard és fegyverdurrogások hangzottak el a légben. A Fő utca déli oldala és az Erzsébet-tér valóságos ostromállapot képét mutatták és ezernyi tömeg hömpölygött az uton.

Az eset abból indult ki, hogy a hajóhintánál a katonák és a kocsislegények összeverekedtek. *Balázs Béla* és *Szarka József* rendőrök odasiettek, hogy a rendet helyreállítsák. A verekedők erre a rendőrök ellen fordultak. Lekapták a bajonetet és annak szíjával verték a rendőröket. *Balásznak* a karját ficamították ki, *Szarkának* pedig behasították a koponyáját.

A csatározás hírére összes tartalékos rendőrök megjelentek a helyszínen és csak ekkor indult meg az igazi harc. A verekedők hatalmas köveket zúdítottak a rendőrökre, akik erre szolgálati revolverükből a levegőbe löttek. Nemsokára megérkezett a katonai őrző és a csendőrség is, mire a rend egy órai tusa után nagynehezen helyreállott.

Három katonát az őrző vett gondozás alá, a rendőrség pedig *Bacsó Jánost* laboránszt és *Szeginyák István* kocsiszt állította elő.

Az utcai harcból levonhatjuk azt a tanulságot, hogy a hajóhinta felállítását többé az Erzsébet-téren megengedni nem szabad, mert máskülönben minden vasárnap tartanunk lehet, hogy a város kellős közepén valóságos ütközetek fognak lefolyni.

UJDONSÁGOK

— **Bírák eskütétele.** A bírói és ügyészi szervezetről szóló új törvény értelmében nemrég történtek meg a bírói kinevezések. A kassai kir. törvényszék kerületén albirák-ból előlépett bírák a törvényszéken pénteken délelőtt tették le az esküt dr. *Góth Ferenc* törvényszéki elnök kezeihez.

— **Protestáns estély.** E hó 26-án, csütörtökön délután 5 órakor protestáns estély lesz a *Royal (Szálasi)-vendéglő* külön termében a következő tárgysorozattal: 1. *Beethoven: Sonata*, zongorán előadja *Loósz Jolán* urleány. 2. *Tartsunk bűnbánatot!* Költemény *Reviczky Gyulától*, szavalja *Platthy Gyula* ur. 3. *Lelkünk biztos nézőpontja.* *Irta Greguss Gyula* cs. és kir. katonai lelkész. 4. *Vitézi ének Rákóczi Ferencről.* *Irta Szávay Gyula*, zenéjét szerezte *Simon József*, szavalja *Makay Kálmán* segédlelkész, zongorán kíséri *Simon József* lelkész. 5. *Zárószó.* mondja *Révész Kálmán* esperes. — Külön meghívók nem lesznek. A rendezőség pontos megjelenést kér.

— **Öngyilkos bacsó.** Tegnap délután 1 órakor *Veres Péter*, a *Czeininger-féle* major bacsója vadászfegyverrel agyonlőtte magát. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

— **A kassai ipartestület** vasárnap délután tartotta rendes évi közgyűlését *Wirth József* elnöklete alatt saját egyleti helyiségében.

— **A kassai munkásbetegségélyző** egylet tegnap délután *Frankovszky István* elnöklete alatt rendes évi közgyűlést tartott.

— **Állatkinzás.** *Abervasz Sándor* 40. sz. bérkocsis kegyetlenül ültelgelte lovait a *Kossuth Lajos-utcán*. A lovak az ostornyél csapásaitól megvadultak s iramodva rohantak végig az utcán. A kocsis ellen a kihágási eljárás megindított.

— **Az abaujszántói vásárok.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy *Abauj-Szántó* nagyközségben ez évben az április 16-ra, október 4-re és december 6-ra hirdetett országos vásárok április 14-én, október 8-án és december 3-án tartassanak meg.

— **A Kazinczy-kör** választmánya f. hó 24-én (kedden) este fél hat órakor a kör helyiségében ülést tart.

— **A külföldi honosságu tolonccokkal való elbánás.** A belügyminiszter az összes hatóságokhoz rendeletet intézett, amelyben szigorúan megtiltja, hogy a külföldi honosságu tolonccokat az illetőségük megállapításáig *Budapestre* a m. kir. államrendőrségi toloncügyosztályhoz szállítsák fel. Eddig ugyanis nagyon sok hatóság a toloncok illetőségének vagy állampolgárságának kétes volta esetén a tolonccokat a budapesti tolonc-osztályhoz küldte. Így tettek a hatóságok dacára annak, hogy a szabályzat 9. §-a nem a hatóságok saját területükön elfogott külföldi honosságu egyénekre, hanem a külföldről Magyarországra toloncolt olyan egyénekre vonatkozik, kiknek magyar honossága kétségtelenül meg van állapítva s csupán illetőségi helyük kétes és annak megállapítása hosszabb időt venne igénybe; és ez a rendelkezés is tulajdonképpen csak a határrendőrségnek szól. Minthogy pedig a budapesti államrendőrségi fogház és tolonc-osztály helyiségei még a *Budapestben* letartóztatott egyéneket is alig bírják már befogadni és a vidékről esetleg járványos helyekről fölszállított egyének a székesfőváros közegészségügyi viszonyait folyton veszélyeztetik, a miniszter elrendeli, hogy a kiutasított és eltoloncolásra ítélt külföldi honosságu egyének állampolgárságuk és illetőségük megállapításáig, illetve további eltávolításukig vagy szabadon bocsátásukig a helyben levő vagy legközelebbi toloncállomáson őriztesenek, *Budapestre* szállítani semmi körülmények között az ilyen tolonccokat többé nem szabad.

— **Kabátolvaj.** *Lábas János* napszamos szombat délután *Podobják Jánosné* szabóiparosnak az Erzsébet-téren felállított sátrából egy rövid télikabátot lopott el, amelyet a *Hojszák-féle* korcsmában megvételeire kínálgatott. *Lábasnak* ezen cselekményére a rendőrségfigyelmeztetés tette, aki a tolvajt letartóztatta és bekísérte. A bűnvádi eljárás megindított.

— **Utcai verekedés.** *Stefán András* és *Grega György* kassa-bélai földművesek a *Bubics-utcán* összevesztek és véresre verték egymást. A kihágási eljárást a rendőrség mindkettő ellen megindította.

GOMBOS JENŐ

Kassa, Fő-utca 39. sz.

— (a Dómmal szemben) —

Telefon 354. :: :: :: :: Telefon 354.

Női divatkelmek. — Selyem különlegességek. — Menyasszonyi kelengyék. — Pipe-rék specialis ujdonságokban. — Vászon és kész fehérneműek raktára.

Királysértő polgármester. Nagy érdeklődés mellett tárgyalta ma a kassai törvényszék Székely Elek felfüggesztett sátoraljaujhelyi polgármester királysértési pörét. A tárgyaláson dr. Góth Ferencz elnökölt, szavazóbírák pedig K e c z e r László és Szunyogh Zoltán voltak. A vádat dr. Füst Antal ügyész, a védelmet dr. Fried Lajos orsz. képviselő látta el. Tizenhét tanut hallgattak ki a tárgyalás során, majd elhangzottak a vád- és védbeszéd. A törvényszék Székelyt *egy havi fogházra és hivatalvesztésre ítélte.* Az elítélt és védője felebbezték.

Kéménytűz. Szombaton d. u. fél 5 óra tájban a Bródy Antónia Imaház-utca 4. sz. házában, ahol a szegények konyhája is van, fedőtűz ütött ki. A tűz abból keletkezett, hogy az amugy is nagyon rozszant ház egyik kéménye lyukas volt s a résen kiszálló szikrák belekaptak a szuette padlás gerendákba s azokat meggyújtották. A tűz tovább terjedését a Mihalik Béla tűzoltó parancsnokkal kivonult tűzoltóság csakhamar megakadályozta, a kár jelentéktelen.

Az állatorvosok kérése. A magyarországi állatorvosok országos szövetsége kéréssel fordult az ország összes törvényhatóságaihoz. A kérés tárgya, hogy a törvényhatóságok az állatvásárokon egy állatorvosi képesítéssel bíró szakértőt alkalmazzanak, aki állandó fizetéssel javadalmozott állást foglaljon. A kérést megküldötték a földmivélségi miniszternek is, hogy a törvényhatóságokat kérésük teljesítésére utasítsa rendelet útján, ha pedig így nem volna lehetséges, ilyen irányú törvényt terjesszen a parlament elé. A kérvény a vármegye alispánjához és a város polgármesteréhez ma megérkezett.

Olcsóbb telefon. Ne tessék örvendezni, nem nálunk lett olcsóbb a telefon, hanem néhány alföldi városban, ott is csak az egyszeri beszélgetés díja és csak bizonyos vonalokon. A kereskedelmi miniszter ugyanis elrendelte, hogy Szeged, Makó, Hódmezővásárhely és szabadka közt az egyszeri beszélgetés díja két korona helyett egy korona legyen. Óhajtandónak találánk, ha végre a közönség érdekében országsszerte olcsóbb lenne a telefon.

Husvétí kirándulás Rómába. Budapestről és a közbeeső állomásokról április 10-én rendkívül érdekes és szórakoztató társasutazás indul Fiume, Abbázia, Velenze és Flórencz megtekintésével Rómába, hol a kiránduló társaságnak a legszebb husvétí ünnepeken lesz része. Az utazás 13 nap alatt 375 korona összköltséggel megtehető, melyben a gyorsvonat, hajó, kocsik, elsőrendű szálloda és ellátás, sőt a borralalók is befoglaltatnak. Prospectust ingyen küld az érdeklődőknek a Hungaria Germánia utazási iroda Budapest, IV., Régi posta-utca 1.

Üres helyek a katonai intézetekben. A hadügyminisztertől ma érkezett le Kassára a közös hadsereg katonai intézeteiben megüresedett magyar helyekre vonatkozó pályázat. Akik az üres helyekre pályázni akarnak, jelentkezhetnek a város katonai ügyosztályánál, ahol a föltételek is megtudhatók.

Boszu a csábításért. Fiuméből táviratozzák: Denon Mario trieszti hivatalnok tegnap este Fiuméba érkezett és bátyjával együtt fölkereste testvére csábítóját, Nessich István belgrádi hajóskapitányt, kinek lakására ment s ott felelősségre vonta, majd hatszor rálőtt a kapitányra, de bátyja a kezét félrelökte és így a lövések nem találtak. Nessich az ijedségtől ájultan összeesett. Denon Mario önként jelentkezett a rendőrségen, hol letartóztatták.

Menekülésből betörés. Tót Albert bolti szolga ittas állapotban tegnap este 7 óra tájban az akkor az utcán lefolyt nagy verekedés elől menekülve, beosont a Takarékpénztári épületbe, ahol az I. emeleti folyosón egy az ablak melletti asztalka formájú dobogó alatt elaludt. 11 órakor a toronyóra ütéseire telébredt és nem tudván, hogy hol van, a jelzett ablakon át a földszinten lévő postahivatal üvegtetőzetére lépett és azt gondolva, hogy az üveg eltávolítása után az utcára jut, a tetőzetet bontani kezdte, az egyik üvegtáblát felfeszítette, de ekkor a nyíláson át a belső üvegtetőre jutott, amelynek egyik táblája alatta beszakadt és a postahivatalba zuhant. Ekkor egy ott talált gyertyát felgyújtott és ennek világítása mellett az asztalok kinyitására fogott. Az első asztal fiókjában kalapácsot és harapófogót talált, mire ezek és zsebkése segítségével az asztalfiókokat nyitogatta, melyek egyikében egy tálkában 5 kor. 58 fillér készpénzt talált, amelyet elidegenített. Ennek utána asztalokat, ládát és ruhafogast egymás tetejére állítva, azokon át vissza felmászott az üveg, majd a ház tetejére mászott, de a házmester észrevette és elfogta. Előállításakor Vécsei István álnevet mondott, utóbb azonban a helyszíni szemlének még éjjel történt megejtése után mindent töredelmesen bevallott és valódi nevét is bemondta. A rendőrség letartóztatta és a kir. ügyvédséghez átkísérte.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, márc. 23.

A képviselőház mai ülésén, *Jusih* Gyula elnökölt. Nyomban áttértek a házszabályrevízió vitájára. Elsőnek Csé p á n Géza élt a zárszó jogával, majd Bozóky Árpád szólt fel személyes megtámadtatás címén. Beszéde alatt az elnök Farkasházyt rendreutasította, Ezután még Ivánka Milán és Pop-Csicsó István éltek a zárszó jogával.

Felbomlott községi párt.

Budapest, márc. 23.

A fővárosi községi demokrata párt tegnap tartott gyűlésén kimondotta felbomlását.

A portugál királyt amputálják.

Lisszabon, márc. 23.

Mánuel királyt a merénylet alkalmával kapott sebe következtében amputálni kell, mert sebe egyre rosszabbodott.

A király állapota.

Budapest, márc. 23.

A király hurutos tünetei már mulóban vannak és az éjszakát zavartalanul töltötte. Ha az időjárás jobbra fordul, úgy már szabad lesz folytatnia sétakocsizásait.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Hétfő: másodsor *Sámson*, színmű.

Kedd: *A varázskeringő*. (Operett).

Szerdán: Délután *Vándorlegény*. Operette. Este *Lőcsei fehérasszony*.

Csütörtökön: *Don Caesar de Bazan*. Vigjáték.

Pénteken: Kállai Lujza bucsuja. *Güllü baba*. Operette.

Szombaton: *A császár katonái*. — Színmű 3 felv.

Sámson.

Irta: Henri Bernstein. Bemutató előadása Kassán március 22-én.

Henri Bernstein a jelenkori színműirodalom egyik legzseniálisabb művelője. Darabjainak cselekménye nem gazdag, de kompozíciója mindig tulmerész. Hatalmas jelenetei feledtetik velünk összes hibáit. Ehhez járul az a hihetetlenül szellemes párbeszéde, mely izgalmas egymásutánban viszi kifejlésre a cselekvényt.

A modern francia regényt és színműirodalmat már évek óta erős feminista irány jellemzi. E hatás alól Bernstein sem vonta ki magát. Az asszony dicsőítése frappánsul és tudatosan kiragog Bernstein drámáiból. Minden darabjának hőse egy asszony, aki a társadalom hazugsága folytán örök kálváriát jár, míg szíve nemes őszinteségével le nem rontja a korlátokat s ki nem küzdi a maga egyenes határozott utját.

Egyik hőse, egy ledér asszony leánya, aki környezete porából felváglyk a tisztés élet fénykörébe, de itt folyton éreztetik vele származását, mignem találkozik régi kedvesével s a házasság *kerülő útján* visszavezet a szeretet révébe. Egy másik hőse, a nyárs-polgári származású asszony, szeretője lesz egy bohémnek. Midőn azonban szeretője bemutatja neki társaságát, az élvhajász princeket, a ledér lányokat, megutálja ezt a visszataszító világot és visszatér kis fiához a *jászolba*.

A „Sámson” hőse egy asszony, kit előkelő szülei eladtak egy kikötőmunkásból felcseperedett milliomos börziánernek, egy rézkirálynak. De az asszony, férje iránt érzett gyűlöletében, szeretője lesz egy elvetemült, léha vivórnek. A férj, aki örületesen szereti, megtudja e viszonyt és bosszuért liheg. Neje csábítóját, de egyuttal magát is koldussá teszi egy eszeveszett börgemanóverrel. De az asszony — és itt bontakozik ki Bernstein művészete — ki aljas Don Juanját megutálta, a szegénységben hiven kitartt ura mellett. Midőn megtudja, hogy ura, miként a bibliai Sámson, csak azért zudította magára a vést, hogy megbosszulja s földönfutóvá tegye az aljas csabítót, — büszkeséggel, csodálattal néz urára. S a csodálattól a szerelemig csak egy lépés.

A régi esztétika tehát mellőzve van, de hiszik-e sokan az ujat? Különbben azt hisszük, hogy Bernsteinnél a cselekmény, az erkölcsi tétel egyaránt csak külső díszlet. Bár az igaz, hogy impozáns, hatásos díszlet, de már nagyon sokszor láttuk őket. — Hatalmas jelenetei azonban oly izgalmasak, oly megrendítőek, hogy az ember egész lelkével rajta csüng és felhevült arccal hallgat minden szót, les minden mozdulatot.

A szereplő színészek, elsősorban Fái Flóra, dr. Rácz Ede és Nagy Sándor tudásuk legjavát latba vetették és így természetes, hogy a bemutatónak nagy sikere volt. A főszerepek mellett Hevesi Mariska, Bodrogi Lina, Doktor János és Szénássy György elismerésreméltón oldották meg feladatukat. A közönség csaknem teljesen megtöltötte a színházat.

(sz.)

Magyar Kapronezán
Sáros megyében

**nyaralásra alkalmas
butorozott ház,**

mely áll 4 lakó szoba, veranda, konyha,
zöldes kert használatából

május hó 1-től október hó végéig
száz forint árért bérbe adó.

Posta helyben, vasut állomás Raszlavicza
8 kilométer távolságra. — Bővebb felvilágosítással szolgál **Szén János** gazdatiszt **Kapronezán** és **Rosa Viktor** **Kassán, Kossuth Lajos-utca 16. sz.**

ALAPITTATOTT 1844-BEN.

**KASSAI
TAKARÉKPÉNZTÁR**

A SZÉKESEGYHÁZZAL SZEMBÉN
(SAJÁT HÁZÁBAN.)

AZ ASSICURAZIONI GENERALI

FŐÜGYNÖKSÉGE.

ELFOGAD

TAKARÉKBETÉTEKET

és engedélyez

KÖLCSÖNÖKET

a legelőnyösebb feltételek
és visszafizetési módozatok

mellett.

UDVARI LAKÁS

mely áll három kisebbszerű
szobából kertre nyíló ablakokkal és vízvezetékekkel.

azonnal bérbe adó

BUBICS ZSIGMOND-UTCA 12.

(ezelőtt Csermely-u. 20.) szám alatt.

Fő-utca 56. szám alatt
különbejáratu butorozott
szoba, előszobával
azonnal kiadó.

Kiadó: Muranyi József.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
BALLA MIHALY
 mechanikus és villamos szerelő
 Telefonszám: 372. Kassa, fő-utca 51. sz. Telefonszám: 372.

 1896. év óta villamos műszaki műhelyemet és raktáramat sikerült oly versenyképessé tenni, hogy bármely gyárral a házi távirda, távbeszélő, villámhárító és villanyvilágítási szerelésben a versenyt felveszem.
 Allandó nagy raktár villanyvilágítási csillárok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi villanyozó gépekben. Vidéki megrendeléseket azonnal és leggyorsabban készítek. Minden munkámért 2 évi jótállást vállalok. Terveket és költségvetést díjmentesen készítek.

KASSAI NÉPBANK R.-T.
 Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)
 foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.
 Elfogad betéteket betétkönyvecskére és chequeszámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.
 Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyószámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.
 Felvilágosítások készséggel adatnak.

Kassai jelzálogbank részvénytársaság
 az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és e célból egy elsőrangú biztosító intézettel lépett szoros összeköttetésbe.
 Az üzletág lényege a következő: A belépni szándékozó kötelezi magát 1 K-ás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül heenként eszközölni, előre esetleg több részlet is lefizethető. Ezzel kapcsolatban egyszersmind életét is biztosítja. 15 év elteltével, a mikor is az 1 koronás heti befizetés kamatos kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis 1000 koronát kézhez kapja. — Amennyiben azonban már az első részlet befizetése után elhaláloznak, az egész 1000 K haladéktalanul esedékessé válik. Ha azonban a díjak befizetését 51 év előtt beszüntelné, úgy betétjét kamatos kamataival együtt bármikor kézhez kaphatja.
 A biztosításért évről-évre csökkenő minimális pótdíj fizetendő, a mely az utolsó években már csak circa 2—3 fillért tesz ki.
 Beléphetnek 20—60 éviig terjedő életkorban levők.
 Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.
 Amidőn a nagy közönség figyelmét erre ez életrevaló takarékosági módra tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer ő legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, a mely ilyenképen jegyeztetett.
 Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál az üzletágot bevezető
Kassai Jelzálogbank r.-t.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.